

بحران زمستانی

یادداشتی از حسین سلاح‌ورزی درباره ناترازی گاز و شرایط پیش‌رو در ماه‌های آینده

وفای به عهد در بازگردان عهدین

گفتارهایی درباره عهد جدید و عهد قدیم به مناسبت پایان ترجمه کتاب مقدس به قلم پیروز سیار

روشنفکر سلیم‌بیتی نمی‌شود

یادداشتی از علی ورامینی درباره کنشگری اهالی فرهنگ و هنر در حوزه سیاست

۱۰۰ روز بدون برنامه عملیاتی

ارزیابی کارشناسان از کارنامه اقتصادی دولت چهاردهم در سه ماه اول

یادداشت سردبیر

کاریزما و جنسیت

پس از انتخابات آمریکا و پیروزی دونالد ترامپ، این پرسش که چرا و چگونه او توانسته است دوبار مانع از انتخاب نخستین رئیس‌جمهور زن آمریکا شود؛ در محافل رسانه‌ای و مجازی بحث‌برانگیز شده است. البته پیروزی ترامپ برابر کاملاً هریس برخلاف انتخاب شدنش در رقابت با هیلاری کلینتون در ۲۰۱۶ قاطعانه و بی‌حرف و حدیث بود. در ۲۰۱۶ ترامپ در واقع با دو میلیون رای کمتر برابر هیلاری به پیروزی رسید و رمز انتخابش نه در تعداد آرای رای دهندگان، بلکه در آرای الکترال بود. اما این بار هریس هم در مجموع آرا و هم در الکترال از ترامپ عقب ماند تا دمکرات‌ها اندک بهانه شکست ناباورانه ۲۰۱۶ را هم از دست بدهند. حتی چنین می‌توان گفت که پیروزی جو بایدن در ۲۰۲۰ هم بیش از آنکه ناشی از قدرت کمین دموکرات‌ها باشد، متأثر از شرایط و فضای کرونایی انتخابات و آرای پستی بود که همان زمان، اعتراض و واکنش خشونت‌آمیز ترامپ و حامیان او را برانگیخت. اما هرچه بود، بایدن در ۲۰۲۰ توانست ترامپ را کنار بزند؛ کاری که هیلاری کلینتون و کاملاً هریس نتوانستند. همین نتایج متفاوت است که برخی ناظران را به تحلیل‌های جنسیتی از انتخابات آمریکا رسانده است.

انتقاد کارشناسان از موضع رسمی ایران پس از پیروزی ترامپ

خیلی هم فرق می‌کند

فریدون مجلسی

دیپلمات سابق ایران و تحلیلگر روابط بین‌الملل

رویکرد دولت ترامپ به ایران، ارتباط زیادی به این دارد که ایران چه سیاستی را در پیش می‌گیرد. ایران باید تصمیم بگیرد که می‌خواهد سیاست پیشین در قبال اسرائیل را ادامه دهد یا به کشورهای عربی بپیوندد که یک برنامه تعامل و صلح را دنبال می‌کنند. ترامپ که نمی‌تواند همیشه به تحریم رو بیاورد، روزی می‌رسد که دیگران او را تحریم کنند. نیاز به بازارهای متنوع جهانی برای همه کشورهاست. اروپا مایل است وارد بازارهایی شود که جنبه جهانی داشته باشد و بتواند بار دیگر موقعیت خودش را برای تولید و صادرات به دست بیاورد. این شرایط جنگی کنونی فقط برای کشورهای منطقه درس ایجاد نکرده بلکه برای دنیا مشکل آفرین شده است. در مورد اوکراین تمایلی به تجارت بیشتر است و تجارت ایجاد می‌کند که جنگ اوکراین به نحوی خاتمه داده شود. پایان آن جنگ اتفاقاً به نفع ایران است برای این که آلوده شدن به آن جنگ را پایان می‌دهد و این بهانه علیه ایران را از بین می‌برد اما رویکرد ترامپ نسبت به ایران پیچیده است و به راحتی نمی‌توان آن را پیش‌بینی کرد.

صادق زیبا کلام

استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران

در ایران یک باور غلطی طرف پنج دهه گذشته وجود داشته و آن این است که «فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس‌جمهور آمریکا شود». این نظر همان قدر غلط است که مثلاً بگوییم فرقی نمی‌کند چه کسی در ایران رئیس‌جمهور باشد. آیا هشت سال دولت خاتمی یا هشت سال دولت احمدی‌نژاد یکی بود؟ آیا دولت سه‌ساله مرحوم رئیسی یا هشت سال دولت روحانی یکسان بود؟ من از آقای پزشکیان می‌پرسم که اگر سعید جلیلی به جای ایشان رئیس‌جمهور شده بود، هیچ تفاوتی نمی‌کرد؟ اگر یک فرد مخالف کشور می‌گفت فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس‌جمهور آمریکا شود، قابل پذیرش است چون او خواسته دیگری دارد. ولی نمی‌توان از رئیس‌جمهوری مانند آقای پزشکیان با سخنگوی دولت ایشان بپذیریم که بگویند هیچ فرقی ندارد چه کسی رئیس‌جمهور آمریکا می‌شود. گفته شد که ما برنامه‌ریزی کردیم. سوال این است که دو ماه دیگر اگر ترامپ پیغام داد که آماده مذاکره هستیم، برنامه ما چیست؟

رابرت اوبراین

مشاور سابق امنیت ملی ترامپ

ترامپ به اسلاف خود نظیر اندرو جکسون و رویکرد جکسون در سیاست خارجی بسیار فکر می‌کند. جکسون معتقد بود زمانی که مجبور به اقدام هستید، متمرکز و نیرومند باشید، اما از زایدروی بیش از اندازه اجتناب کنید. دوره دوم ترامپ شاهد بازگشت رئالیسم با طعم جکسونی خواهد بود. دوستان واشنگتن امن‌تر و متکی به خود خواهند بود و دشمنانشان بار دیگر از قدرت آمریکا خواهند ترسید. مشکلات بایدن در خاورمیانه زمانی شروع شد که او سعی کرد دوباره وارد توافق هسته‌ای ایران شود. ترامپ در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شد. این توافق به دور از حذف یا حتی مسدود کردن برنامه هسته‌ای ایران، به ایران اجازه می‌داد سانتریفیوژهایی را که برای تولید اورانیوم کافی برای ساخت بمب استفاده می‌کرد، حفظ کند. بازگشت به سیاست فشار حداکثری ترامپ شامل اجرای کامل تحریم‌های ایالات متحده بر بخش انرژی ایران می‌شود که این تحریم‌ها را منتظران در مورد ایران، بلکه برای دولت‌ها و سازمان‌هایی که نفت و گاز ایران را خریداری می‌کنند، اعمال می‌کند.

سرمقاله

موضع بی‌معنی

درست است که سیاستمداران باید موضعی بگیرند که شأن و منزلت کشور خود را حفظ کنند؛ ولی این کار به معنای آن نیست که جملات بی‌معنی گفته شود. بیایید این گزاره‌هایی را که پس از انتخاب ترامپ در ایران و به‌طور رسمی گفته شد با هم مرور کنیم: «برای این کشور (ایران) فرقی نمی‌کند چه کسی رئیس‌جمهور آمریکا شود»، «برای ما هرگز تفاوتی نخواهد داشت که چه کسی در انتخابات آمریکا پیروز شده است»، «ما برای انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا و این که چه کسی انتخاب شود، چندان ارزشی قائل نیستیم». اینها مواضع رسمی است. اگر به غیررسمی‌ها اشاره شود که اوضاع بیخ پیدا می‌کند، مسئله این است که هیچ‌کدام از اینها درست نیست و مخاطب آنها را درک نمی‌کند و پاسخی بی‌معنی می‌پسندد. گوینده هم می‌داند که درست نیست. پاسخی است که اتفاقاً نشانه قدرتمندی بلکه ناشی از ضعف است. یکی از نشانه‌های قدرت شناخت واقعیت و نه انکار آن است. مثلاً در سال ۱۳۹۵ برای ایران فرقی نداشت که ترامپ بیاید یا کلینتون؛ این چه حرفی است؟ الان هم آمدن و نیامدن هرکدام از دو کاندیدا، کمابیش برای همه کشورهای دنیا فرقی می‌کند؛ ولی این تفاوت داشتن به معنای ضعف کشورها نیست. همانطور که برای ما فرقی می‌کند که امسال بارش‌ها خوب باشد یا با کم‌بارشی مواجه شویم. در هر دو صورت ما باید دنبال بهبود شرایط کشاورزی و تامین و مصرف بهتر آب خود باشیم. آنچه که فرق نمی‌کند، کوشش و اهداف ما برای تامین بهتر منافع مردم و کشور است.

گزارش رئیس‌جمهور به اصلاح طلبان

بررسی دیدار سران جبهه اصلاحات با پزشک‌یان در گفت‌وگو با علی شکوری‌راد، شهاب طباطبایی، محمود صادقی و محمد جواد حق‌شناس

گزارش دیپلماتی ۲۰۳۰۸۰۹